

Jak prawidłowo cytować?

Jak prawidłowo cytować?

Autor/autorka

Dorota Śliwak

1. Etap edukacyjny i klasa

szkoła ponadgimnazjalna - technikum - klasa I

2. Przedmiot

język polski

3. Temat zajęć

Jak prawidłowo cytować?

4. Czas trwania zajęć

45 minut

5. Uzasadnienie wyboru tematu

Realizacja treści podstawy programowej: IV. Samokształcenie 6. wybiera z tekstu odpowiednie cytaty i stosuje je w wypowiedzi. Model serwisów Web 2.0 zakłada, że użytkownicy są aktywnymi twórcami treści w internecie. Dlatego dziś kwestia prawidłowego korzystania z prawa cytatu nie dotyczy już tylko uczniów, studentów, naukowców, dziennikarzy i literatów, ale praktycznie każdej osoby, która umieszcza w sieci różnego typu treści.

6. Uzasadnienie zastosowania technologii

Coraz częściej tworzymy teksty, które posiadają wyłącznie reprezentację cyfrową. Technologia pozwala również pracować na gotowych blokach tekstu i łatwo dokonywać ich modyfikacji.

7. Cel ogólny zajęć

Uczniowie stosują zasady prawidłowego wprowadzania cytatów.

8. Cele szczegółowe zajęć

1. Uczniowie stosuje zasady poprawności interpunkcyjnej i językowej.
2. Uczniowie respektują prawo autorskie.
3. Uczniowie dobierają cytaty i ich formę edytorską do redagowanych tekstów.

9. Metody i formy pracy

- objaśnienie (klip wideo)
- elementy pogadanki heurystycznej
- ćwiczenia praktyczne z wykorzystaniem TIK
- praca z tekstem

10. Środki dydaktyczne

- materiał filmowy
- prezentacja w formie klipu
- platforma epodreczniki.pl
- praca zdalna z wykorzystaniem narzędzi Office365 – Teams, Forms

11. Wymagania w zakresie technologii

Lekcja zaplanowana do nauczania zdalnego z wykorzystaniem dostępnego sprzętu – komputer, laptop lub smartfon. Może być zrealizowana również stacjonarnie (wymagania minimalne: komputer z projektorem lub tablica multimedialna).

Szkoła korzysta z Microsoft Office365 (może być inna platforma).

12. Przebieg zajęć

• Aktywność 1

- **Temat:** Zasady cytowania w praktyce. Cytat w filmie i w tekście
- **Czas trwania:** 5 minut
- **Opis aktywności:**

Fragment filmu „[Największy problem Youtube](#)” GargamelVlog. Autor opowiada o konkretnym przypadku naruszeniu praw autorskich i warunkach korzystania z prawa cytatu podczas tworzenia filmów. Aktywność stanowi odwołanie do doświadczeń uczniów – wielu z nich zapewne zna tego typu sytuację właśnie z serwisu YouTube.

• Aktywność 2

- **Temat:** Prawo cytatu – wyjątek prawa autorskiego
- **Czas trwania:** 10 minut
- **Opis aktywności:**

Pogadanka heurystyczna. Uczniowie wspólnie z nauczycielem określają poziom swojej dotychczasowej wiedzy (odwołanie do wcześniejszych zajęć na temat praw autorskich lub diagnoza na wstępie). Ważne, aby wspólnie ustalić, czym jest plagiat, aby uczniowie wyrazili swoje opinie na temat częstotliwości tego zjawiska w sieci. Być może nawiążą również do osobistych i majątkowych praw autorskich. Kolejne pytania pozwalają określić, czy uczniowie mają wiedzę na

temat cytowania (co i w jaki sposób cytowali dotychczas), czy pamiętają, jak tworzy się przypisy.

Propozycja pytań nauczyciela:

1. Co to jest plagiat?
2. Czy w sieci plagiat jest częstym zjawiskiem?
3. Kiedy cytujemy?
4. Po co? (przykładowe cele: wyjaśnianie, analiza krytyczna i naukowa, polemika i nauczanie)
5. Czy można oznaczać cytaty podając „źródło: internet”?

• Aktywność 3

- **Temat:** Wprowadzanie cytatów
- **Czas trwania:** 10 minut
- **Opis aktywności:**

Pigułka wiedzy „Cytaty” (<https://youtu.be/NlJsoiqbQkk>) – klip wideo o zasadach cytowania (interpunkcja i narzędzia edytorskie).
<https://moje.epodreczniki.pl/dolacz/860467>

[Zestaw ćwiczeń na platformie epodreczniki.pl.](https://moje.epodreczniki.pl/dolacz/860467)
(<https://moje.epodreczniki.pl/dolacz/860467>)

Ćwiczenia pozwalają również rozwijać umiejętności wyszukiwania informacji w sieci.

• Aktywność 4

- **Temat:** Praca edytorska z tekstem
- **Czas trwania:** 15 minut
- **Opis aktywności:**

Uczniowie przygotowują do publikacji lub druku tekst, który zawiera cytaty. Plik z tekstem udostępniony zostaje za pośrednictwem Teams.

Cytaty nie są prawidłowo i wyraźnie wyróżnione w tekście. Autor zastosował charakterystyczne dla pisma odręcznego cudzysłowy, a do publikacji należy wyróżnić cytaty kursywą i złożyć je czcionką o jeden punkt mniejszą od tekstu głównego. Dodatkowo cytaty te należy wprowadzić jako nowe akapity oddzielone od tekstu głównego pojedynczym wierszem (przed i po cytacie).

Opracowane edytorsko teksty uczniowie zachowują w notesach zajęć. Zadanie po zakończeniu zajęć podlega sprawdzeniu i ocenie.

W czasie pracy uczniowie mogą zadawać pytania, udostępniać swój widok ekranu. Nauczyciel udziela potrzebnych wyjaśnień i instrukcji. Jeżeli niektórzy

uczniowie ukończą pracę przed czasem, można poprosić ich o wypowiedź – refleksję na temat przydatności zdobytej wiedzy (przykładowe pytania:

13. Sposób ewaluacji zajęć

Uczniowie udzielą odpowiedzi w Formularzach Google.

1. Jak oceniasz swoje umiejętności cytowania innych autorów po tej lekcji? (1. Już wiem, jak to robić. 2. Wiem dużo, ale potrzebuję jeszcze poćwiczyć. 3. Nie wiem, czy potrafię to zrobić prawidłowo.)

14. Licencja

CC BY-NC-SA 4.0 – Uznanie autorstwa–Użycie niekomercyjne–Na tych samych warunkach 4.0 Międzynarodowe. [Przejdź do opisu licencji](#)

15. Wskazówki dla innych nauczycieli korzystających z tego scenariusza

Zaproponowane aplikacje można zmienić, zależą od platformy wykorzystywanej w danej szkole.

16. Materiały pomocnicze

Plik o rozmiarze 26.47 KB w języku polskim

17. Scenariusz dotyczy Zintegrowanej Platformy Edukacyjnej

Tak

18. Forma prowadzenia zajęć

dowolna